

per res p̄noiatas ī deū ordīne
iacto h̄nd̄ q̄ nō oportet actu
aliter sic tendere sed ut actus
n̄ri sint wre boni sufficit et req̄
ratur ut cadāt sup̄ debitā ma
teriam et ut alias sint b̄n̄ circū
stancōnati et q̄ referatur in de
um actualiter vel virtualiter.
Tamē q̄to plus quis actu in
deum referret t̄nto plus mere
tur. **S**icut mercator ad remo
tam terrā parū rem portans
lucratur plus q̄ alter cū eq̄li
re in p̄p̄quo manēs oportet
enī ad minus h̄uic; taliter esse
dispositū ī animo p̄ habitum
acquisitū ex actualib; relacō
nib; in deū aut p̄ habitū īfusu
aut per generalē intencionem
fatēdi oia propt̄ deū q̄ si se re
solueret et actualiter cogitar; et
de deo et de relacōe in ip̄sū sta
tim referret in eū. **E**xemplū in
filij p̄r amat filij propter quē
ditādum mercatur circuit ma
ria te rias perambulat non sem
per actualiter talia ordīmans
in filij ditacōem sed sufficit q̄
labores p̄noiatati impati sine
aliq̄n a dilectione filij cui; ipe
rij virtus manet in sequētib;
Simile de volentire romam
non oportet q̄ in itinere pere
grinus talis semp̄ actu cogit;
de fine sc; de roma h̄ mediante
vna citate attingit aliā et sic ē i
q̄ proposito. **T**ercio querit̄

an ad hoc q̄ actus nostri sint
boni moraliter vel meritoie eri
gatur q̄ a caritate seu a dilecti
one dei incipiāt et t̄minentur
originentur et ordīnentur. **R**̄n̄
sio q̄ sic nā q̄ oīri oporteat a
dilectione dei patet per auḡ.
in de spiritu et littera. d. non ē
fructus bonus qui de radice ca
ritatis non surgit. **C**aritas au
tē est dei dilectio ex acquisito
habitu vel īfuso procedens.
q̄ etiā nullus actus sit bonus
moraliter nisi immediate ten
dat ī deum ut dei dilectio pri
maio exposita vel immediate
tendat p̄ alia opera in deum fi
nalit̄: p̄t; p̄ auḡ. in de ci. dei
li. xix. vbi dicit. nullas esse vras
virtutes si in deū finalit̄ non
referantur. **E**x quibus p̄t; necē
rium fore actus nostros origi
nari et terminari a deo ī deum
verbi ḡtia. **A**d hoc q̄ dilectio
tua vel proxim sit bona mora
liter erigitur ut dei dilectio sit
cā dilectionis pxima q̄ prox
imū diligas finaliter propter
deum. **S**ic de esea et de alijs
Sed ut sint opa n̄ra etiā mei
toia oportet; ut ex īfusa dilectō
ne procedant vic; ex caritatis
habitu. i. cor. xiii.

Capitulum quintū

Quoniam hoc p̄ceptū fa
ciūt pluimī creaturā
sibi p̄ fine statuēdo

quā creaturā pl⁹ deo diligunt
 ut honores. diuitias. volupta
 tes. sciētiam. et plura alia. Pro
 cuius intellectu nōdum scdm
 th^o. p^{ma}. ij. q. i. q^o semp est ali
 quid in corde hoīs qd homo sū
 me diligit et in qd maxie vitā
 suā ordīnat. Et hoc dicitur vl
 tim⁹ finis hoīs. Et ad illud ha
 bet hō quasi specialiter fatiem
 aie id ē supremam intencionē
 cōuersā. Et si hoc ē deus tūc hō
 est in statu salutis et si subito
 moreretur saluaretur. Si ve
 ro est creaturā iam est in statu
 b dānacōis. **Q**uā rēgula talis
 a doctōribus sacre thologie
 elicitur. Et sit p^{ma}. Ad noscē
 dū peccata mōzlia a vniuersalib⁹
 qn amor vel affectio ad crea
 turā ad se vel aliū tātū crescit
 vel ē amor tā magn⁹ q^o in eo
 cōstituitur vltim⁹ finis id ē q^o
 aliq^s nec actu nec habitu or
 dīnat illā creaturā nec eius di
 lectionē. aut etiā seipm in deū
 sed vlllet cū tali creatura oten
 tari et nō curare deū offendere
 nec p^{ceptum} eius transgredi
 ppter illam creaturā est mōzle
 peccatū. q^o est aliq^s cōtemp
 tus dei. Et lic³ nō sit formalis
 tñ est fruiō creature et prepo
 nitur creatura dō vel etiā cum
 aliq^s vlllet cum creatura hic
 semp manere nō curādo de bñ
 tudine lic³ enī nō sint rudes su

per hoc temptandi tñ semp ta
 lis amor ē pccm mōzle. qn aut
 aliq^s diligit creaturā pl⁹ q^o de
 beret h³ tñ ppter hoc nollet deū
 offendere. nec amicitia ei⁹ p dē
 nec trās gredi ei⁹ p^{ceptū} non
 oport³ q^o tūc sit mōzle. Alia re
 gula secūda vic³ satis o cord a⁹
 cū p^{ma} ē. q^o qn aliq^d cōmittit
 nōbilit⁹ otra dilcōez dei hoc est
 mōzle. qn nō tūc est vniuersale.
Qn aut aliq^d sit otri dilcōez dei
 pōt attēdi penes hoc q^o repug
 nat caritati et aicitie quā ad deū
 hōre debem⁹ sup oia. **T**ertio
 mō diligēdo⁹ ē de⁹ sup oia app
 ciabil⁹ sic q^o tā cael⁹ h³ a⁹ et app
 ciem⁹ deū q^o ppter nullā creatu
 rā eo carere vlllet⁹ h³ oib⁹ alijs
 a deo eū eis iponim⁹ et q^o tā fir
 mo amore deo adhxreamus q^o
 ppter nullā creaturā nec ppter oē
 h³ aliq^d fatiam⁹ aut vllimus
 otrariū dīne dilcōi id ē otriū
 dei p^{ceptis} q^o enī delibeate sūt
 cōtra dīna p^{cepta} sūt cōtraria
 dīne dilcōi et caritati q^o sūt pe
 cata mōzlia q^o tollūt caritatē. **I**
 lud etiā vid³ velle sco. i. ij. di.
 xxvij. vbi dic³ q^o hō d³ deū extē
 siue diligere sup oia. ita q^o nul
 lū aliud. nec oia h³ sint eq^o app
 ciabilia sic de⁹. h³ q^o omia alia
 vlllet cicius non esse q^o deum
 nō esse. Et debet etiā intensi
 ue deum diligere sup omnia.
 ita q^o facili⁹ debret inclinari

ad contrariū dilectionis cuiuscūq;
q; alterius q̄ ad contrariū dilec-
tionis dei. Est autem ratio horū qz
deus est illa p̄ciosa margarita
quā negotiator ille inuenit qui
abiit a vendidit vniūsa que
habuit a emit eā math. xij.

Item cū deus infinitus sit in bo-
nitate misericordia a similib;?
attributis intēsiue a extēsiue
ideo p̄ infinitis mūdīs nō dēz
offendi sc̄dm aug. Cur deus
homo Itē stultissim; est; q̄ con-
tempto thesauzo grandi papi-
liones inseq̄retur sicut pueri
q̄ tñ faciūt qui creaturā plus
q̄ dēū diligunt. **C**ontra hoc
p̄ceptū faciunt quicūq; intū-
tu alicui; lucrī temporālis cōse-
quēdi ut sit in emendo vel ven-
dendo a delecta cōis ut sit luxui-
ando. aut honozis ut sit supbi-
endo. vel vane gloriando fa-
ciūt cōtra dei p̄ceptum. Tales
nō diligūt dēū sup omnia sed
diligūt creaturā plus q̄ dēum
qz ppter eam pl; placet eis ta-
lis creatura q̄ diuina volūtas
in p̄ceptis. Et appreciantur ve-
re vel interpretatiue creaturam
pl; q̄ dēū. vnde aug. li. de li-
ar. diffiniēs p̄ccm mōrle dicit
Est spreto incommutabili bo-
no rebus mutabilib; adhxere
re. vnde math. x. Qui amat pa-
trem aut m̄rem plus q̄ me nō
est me dignus. aut qui amat

filū aut filiā super me non est
me dignus. **S**ecūdo cōtra hoc
p̄ceptum faciūt qui amore ali-
cui; persone ut adam respectu
eue a malo amore capti respe-
ctu persone dilecte ne personā
talē cōtristent negligūt dei p̄-
ceptum a cōtra ipsū faciūt dei
beneplacitum nō curātes. **T**er-
tio q̄ timore alicui; persone ut
seruī ppter dños deo obedire
i p̄ceptis obmittunt a sic crea-
turā vilē creatōi p̄tiosissimō ipo-
nunt. **E**x dictis patere pos-
sūt doctozū quedam regule a
sit tertia in ordine. Quicq; cō-
mittitur vel obmittitur cōtra
p̄ceptum dei vel ecclē vel le-
gis natue vel superioris si talia
p̄cepta sint de necessitate salu-
tis vel cōtra votum solēne vel
p̄uatum vel oīra iuramētum
licitum semp est mōrle p̄ccm
Quia est dictū vel factū vel cō-
cupitum cōn legem eternam
Sic enī diffiniēs Aug. a alle-
gat m̄z. ii. di. xxxv. Qñ ve-
ro citra tunc non oport; qz sit
mōrle Itē pat; qz talia sub dei
mādatis p̄ceptiuis cōtinētur
Alia regula ē q̄ta vic; **Q**n
aliquid sit cōn consciētā vere
vel false dictātem aliquid esse
mōrle: est mōrle peccatū qz ē
spreto vere vl' interpretatiue in-
commutabili bono reb; mutabi-
libus adhxere ut btūs aug.

diffinit peccatum mōrlei de li
bero ar. et est cōtra tertiam ex
pōsitiōnem et cōtrā aplūm rō.
xij. Qui discernit si māducaue
rit dānatus est. quia nō ex fi
de glō. id est scōm conscienciā
vnde cōscientia erronea ligat
non inquam erronea sed in
q̄tum consciencia. Item vel q̄
facit contra cōscientiam formi
dātem probabiliter vel dubi
tatiē an aliquid sit mōrle tūc
semp est mōrle peccatum. Rō
aut non fit contra cōscientiam
adhuc pōt esse mōrle si cōscien
cia non sit satis instructa et suf
ficiēter. Vnde est regula mōrā
lis. dubitās de aliquo an sit il
licitū et stāte dubio illud agēs
peccat. Sed hāc regulam ex
ponit Cancell. parisiē. Johā. de
gersona tractatu de pollucōne
vna cum wilh. alst. dicit Intel
ligēdam esse de dubio tali qd
est vlxmens et magis. aut eq̄
saltem inducit mētem credere
q̄ mortale est illicitū sicut q̄ ē
licitum. pmo albt? adhuc faci
lior st. Hecus est vbi mens
plus inclinatur et iudicat q̄ ē
licitum q̄ illicitum. q̄uis non
habeat vsqueq̄ certitudinē
euidētem aut fixam. quia nec
hoc ipm requiritur. Item Can
cell. m. de vita aie dicit istam re
gulam: exponēs se discrimini
peccati n. o. lib. peccat mōrli:

debē intelligi nō de oī dubio
sed de probabili et vehementi
probatu p illud Eccl. iij. Qui
amat periculum peribit in illo
Exemplū ponitur de sciēter po
nēte se dormitū ppe serpentes
quī se piculo committit in tori
caōis. Pro intellectu taliū sūt
nōnde regule. xij. quas ponit
in diuersis locis. Cancell. in flo
rib? regular. moralium. Et li
bro. iij. de solacōe thologie
Prima equitas quam nominat
phus epykeyā prepōdeat iu
ris rigori. Est aut eq̄tas iusti
tia p̄satis ommb; circūstātijs
particularibus. dulcore miseri
cordie tēpāta. hoc intellexit q̄
dixit Ip̄e etiā leges cupiūt ut
iure regātur. Et sapiens. noli
esse iust9 nimis. alioquī sūma
iusticia sūma iniusticia fit et ps.
Omnia mādata tua eq̄tas dei
scz idē cū eq̄tate pensāda. Be
cūda ambulādū ē in via virtu
tū doctria. via regia ut nec stri
cti? fiat dei mādatū nec lati?
q̄ ip̄e māclauerit q̄uis inde
sumē possint aliq̄. a malitie ve
lamē. aut ecōtra in desperacōe;
corruē non tñ oib; p oī tēpo
re et loco p̄dicādā asseim? quā
lib; vitatē Tertia bōz mētū
est ibi agnoscere culpam vbi
culpa nō ē. agnoscere inquā
non per assensum firmum hoc
enī stultū periculo sumq; foret

Sed sicut doleat a peniteat
 homo postmodum quasi veraciter
 in culpa teneatur hoc intelligi
 tur de peccatis. **R**atio dicti est quod
 certissimum est quod sine dei gratia
 damnati sumus. **E**t quod nullus
 omnimodo certus est se esse in gra-
 tia nihilque nostrum est a a nobis
 nisi peccata. **Q**uarta loquendo de
 futuris agilibus vel credibi-
 libus non reputetur culpa ubi
 culpa non est. alioquin causaretur
 erronea conscientia hic contra quam si
 aliquid attemptetur fieri iam cul-
 pa est si fluctuet animus. **Q**uin-
 ta sub hac dubitatione fluctuans
 velut ad utrumlibet nesciens quid
 acturus sit. **C**onsilium est ut non
 agat quod exponeret se discrimi-
 ni quo casu certum habet quod peccet
Sexta si vis quod securus age-
 re certus sis illud esse bonum neque
 virtuti contrarium. **S**ed refert quod
 certitudine. sufficit nempe certi-
 tudo moralis que est infima. nec ex-
 igitur secunda certitudo superna-
 tualis que est nobilissima clare
 evidetie prout videtur deus in glo-
 ria. nec prophetialis revelatio ut in
 prophetie dono. nec adheretie
 que divine auctoritati immititur ut in
 articulo fidei et sacre scripture
 .nec tertia certitudo erigitur na-
 turalis que habetur ex demonstratione
 ne ut prima principia. **E**st autem
 moralis siue civilis certitudo
 que tagitur ab aristotele in primo

cipio ethicorum cuius sententia est
 disciplinam esse in vnaquaque
 re certitudinem querere iuxta ex-
 igitiam materie. **E**que enim vi-
 cosum est inquit persuadente
 querere mathematicam et mora-
 lem demonstrare non enim confur-
 git certitudo moralis ex euidetia
 demonstrationis sed ex pro-
 babilibus coniecturis grossis et fi-
 guralibus magis ad vnam partem
 quam ad alteram hanc certitudo mo-
 ralis sufficit ut vel non sis in pec-
 cato dum facis quod in te est id est
 dum bene vteris domis iam habi-
 tis aut saltem peccatum non incur-
 ris novum per temeritatem. **E**xempli
 gratia in celebrando orta est
 enim ex diligentia tua prepara-
 tionis excusatio. **S**eptima regu-
 la certitudo moralis per doctrinam
 colligitur altero trium modorum
 quorum vnum prouenit ex alteri
 auctoritate. alius ex propria eru-
 ditione. tertius ab experimentalis
 certitudine. sub primo viuunt
 insipientes et animales que aut non
 habent claram sue complexionis az-
 momiam vel aliam gratiam gratis
 datam que faciliter concipiuntur
 agenda ab eis qui scripturas
 intelligunt ut augustinus. **T**ales ab
 alijs recipere habent intelligentiam
 scripturarum et alijs credere
 et obedire. **S**ub secundo sunt
 phisici et rationales qui proueniunt scilicet ex propria

erudicōe ⁊ oritur hic modus nutriturq; ex studiosa persequatōne diuinorū mādatorū in sacra scriptura contētōz q̄ legi debēt puro fidelī ⁊ integro corde. **S**ub. iiii. sunt perfecti ⁊ spūales sc; s; experimētali cōsuetudie de q̄b; ap̄tus. **S**piritualis hō oīa iudicat ⁊ ip̄e a nemine iudicatur. **E**t alibi dicit nihil dulcius q̄ respicere i mādatis dei. habētes enī virtutū habitus ex eisdem inclinātur ad recte iudicandū de agibilib; eorū non ex habitu sciēcie solū sed ex naturali virtutis inclinacōe puto q̄ religionū institūendaz p̄ncipalis causa fuit auctōritas regimīs cui obediētia p̄staretur plus q̄ p̄prie ratiōi q̄ in plurimis dubia est valde ⁊ debilis ⁊ incerta. hūana ei agibilia tātam habēt variabilitatem. dicente aristol. ⁊ teste experientia ut visu magis q̄ arte cōstare videātur. **O**ctaua ē certitudo moālis nō semp scrupulos omnes abicit sufficit ut contemnat vel super; sic opando quasi non sint. **E**st autē scrupul; i; p̄posito vacillacō seu dubitacio quedā cōsurgens cum formidine ex aliq̄bus cōiecturis debilib; ⁊ incertis. alioquī si ex vehementibus argumentis ⁊ probabiliōib; p̄ hac partē q̄ p̄ alteā dubitacō cōsurgat;

In nō scrupulus sol; vel leuis dubitacō cū trepidacōne dici opt; s; moralis de trasgressiōe certitudo. **S**ona regula ē: moālis certitudo nō pōt sub vna regula tradi q̄ sufficiat in oī casu conscientia agētis reddere securā se nō deliq̄sse. id ex euentu rez p̄p̄di sepi; solet p̄pterea cōstituta sūt in figura tres ciuitates refugij. fides. spes. caritas. ottenentes lauac; p̄tētie ⁊ immūtatē a silū q̄ten; pax cōturbata p̄ ea q̄ se fecisse formidat hō reformetur. **D**ecia regula ē oīs agēs cōn conscientia edificat ad gehēnā si conscientia sit fixa q̄ id qd̄ agitur est mōrle vel veniale solū. q̄ntum est ex pte vni; circūstantie q̄ ē facere oīra conscientiam si conscientia iudicet illud solū eē veniale. **V**ndecia. exponere se p̄iculo p̄cī mōrle ē p̄cīm mortale. vel sic agere incertū ⁊ dimittere certū in materia morali ē p̄cīm mōrle si tale sit incertū q̄ sit mōrle nō solū p̄ dicturas leues a; ex suspicōne trepida a; scrupulosa pueniēte ex nimio timore cadēdi in via dei. si intelligitur dū tale ē vehementer ⁊ pbabiliter incertū eq̄ sic op̄positū vel magis. tūc enī illud qd̄ agitur non carebit mōrli culpa alit nō oportet. idem dicit altifiodorē. albtus adhuc est benignior in libro de hōie

vbi sic queit vtz oſciētia ſem-
per obliget ad fatiēdū. **ſe.** ſine
preiudicō loquēdo dicim⁹ qd
non obligat ad fatiēdum niſi
ſit ut opimatum vel ut creditū
vel ut ſcitum illud qd eſt in cō-
ſciētia. **Et** tunc obligat ſiue cō-
ſciētia ſit erzonea ſiue non er-
ronea nō aut obligat ſcdz eū-
dem ſi eſt ut dubitatū aut ut
ambiguū. **Duo** decima regula
eſt. cōſiliū ſalubre eſt frequē-
ter agere cōtra ſcrupuloſos le-
ues ⁊ trepidos citādo eos ad
alioꝝ iuditiū q̄ten⁹ ex conſue-
tudie fiat hō robustus ſolid⁹
⁊ trāquillus in exercitiō ſpūali.
Exemplum in dōmificatioꝝ ⁊
fumbularijs. **Tre**decima i nul-
lo caſu ē pplexus aliq̄s inter
duo peccā qn̄ ei pateat exitus
abſqz nouo peccō. nā ſi iurave-
rat quiſpiam ſe occiſurū p̄tēz
innocētem nō occidat eū ip̄e
nō peccavit nouiter ſcd iā pec-
cauerat iurādo. **Si** aut dicitet
ſibi oſciētia erzonea qd petꝛ⁹ i-
nocens eſt ſtatū occidendus
ab eo dimittat hāc cōſciām ⁊
liberatus ē. **Si** poſtremo inci-
dāt duo p̄cepta incōpoſſibi-
lia ex culpa ſua agat id qd de
ſe eſt magis obligatoriuū ⁊ a
nouo peccō immunis exiſtet.
g **D**ubia pluā hic occurrūt.
Priō qn̄ hō tēatur diligere de-
um ſup oīa. rñſio qd non ſp ⁊

p ſemp qd eſt p̄ceptū affirma-
tiuū. racō eſt qd actualit̄ deū
diligere ſp eſt i poſſibile p̄p̄
hūanam infirmitatem necita-
tē ⁊ p̄pter multa impedimēta
dic. tñ ſcotus in. iij. di. xxxvij.
qd ad actualiter implēdū ob-
ligat diebz feſtiuis. **I**ta qd om̄i
die feſtiuo ⁊ poſſime dñicis
diebz ⁊ in principalib⁹ feſtis
tēatur hō ſe recolligere ⁊ deū
ſup oīa actualiter diligere ut
patebit de ſcificacōe ſabbati
clari⁹. **Et** licz p̄ tūc teneatur
ex p̄cepto tñ om̄i momēto te-
nem⁹ peccā vitare ⁊ bñ agere.
Et forte nimis incristianū eſt
ſiue foret non q̄ die de mane
ſaltem aliq̄liter cor ad deū cō-
uertere. **Et** q̄uis p̄p̄ditus
legutic excuſetur de audiciētia
miſſe interdū die dñico. tñ nū-
q̄ vidz q̄s excuſari qui in die
tali teneatur deū diligere ſup
ōm̄ia qd ſolo corde impleri pōt
vnde dicit **S**cotus in. iij. di. x-
xvij. ſi aliq̄ necitas excuſat ab
execucōne audiciētie miſſe do-
minico die necē eſt ſupplere i
aliquo equalēte ut ſaltē die il-
lo deputato in ſp̄ali cultui di-
uino aliq̄s act⁹ tēatur relatoꝝ
immediate i deū ad ei⁹ reuerētā.
Dubitatur ſecundo an pre-
ceptū hoc de dilectione in via
poſſit impleri a nobis. **Rñſio**
ſcdz tñ. in libro de perfectiōe

spūalis vite. **T**riplex ē gradus
deū diligēdi. **P**rimus ut diliga
tur quātum diligibilis ē a h
a solo deo attingitur. **R**acō qz
simpliciter infinite bonus diligi
bilis a amabilis ē a sic nec in
patria a creatura quacūqz di
ligitur. **S**ecundus ut diligat
deus scdm totā virtutē alicuius
diligentis. a sic solū in patria
a nobis perficietur. **E**t ad hoc
hic suspirare debem. ibi enim
oīa nostra scz cor id ē intentio
mēs id ē intellectus. aīa id est
oīs nī appetitus. et fortitudo
id est exteriora nostra tōlit in
deū ferētur dilectiue. **T**ertius
gradus ē deū diligēdi sic expō
situm est tripliciter hoc precep
tum. a sic in via implei potest
Dubitatur. in. an deum pl
amare deberes si p te solo mū
dum creass. redemiss. et glori
ficaturus esset te solū in pīa
a nō alijs vel p alijs hoc facerz
vel factur⁹ ess. **S**e hugo libro
soliloquiū sui vbi homo cū sua
aīa loquitur. **R**es pmo plus qz
plura sic singulis cōtulit. nam
aīa dicit. **E**cce vince dilectū et
electū diligo. **S**ed hāc hui⁹ di
lectōis mee iūriā pacior qz so
lum diligēs sola nō amor. vbi
respōd; hō **C**ave aīa ne qd ab
sit nō spōsa sed meretrix dica
ris si muneā dātis idē dei bñfi
cia pl⁹ qz amantis affectū dili

gas **E**t post hoc oñdit qz tria
velut arras quāsdam quelibet
aīa a dō spōso suo recepit. **P**ri
mo quedam cōmunit. **S**ecū
do quedā spēaliter. **T**ercō que
dam singularit. **C**ommunit
ut celum a terram et eoz orna
tum quo picipāt pisces aues
a bestie. **S**pealiter intellectu
memoriā. voluntatem. dñium
terre redempcōem in passiōe
et gloriacionem. **S**ingula
riter vero qz in vtero mortuus
non fuisti. qz peccātem te exspe
ctavit. penitentiā dedit. et in nu
merabilia alia. **C**ōmunita fina
liter deus ppter te creavit que
licet deus amet. plus tamen te
qz in tuum obsequium qz si de
us non creasset quot oblecta
mētis careres. **S**pealia ppter
se in via fecit ut p solietatem si
ne qua nullius boni iocūda ē
possessio p proximos hōies ha
beres. in pīa vero quot in di
bilibus careres gaudijs si sola
saluareris. pl⁹ ergo tibi cōtulit
alia diligendo qz si sola amare
ris nec putes distīhi deū qz in
finit⁹ nō minus te diligit. plu
res diligendo. omnia enim ut
ait ap⁹ us nīa sūt. hoc ē sentēcia
ibi hugo. **Q**uarto vidēdū est k
qz rōbile sit deū diligere super
oīa et qre teneam. **P**rio qz sim
plicit fūme bon⁹ ē. pmo bñfi
cipa. et sic ē amabilis infinite

et desiderabilis ideo si possibile
esset infinite a nobis diligendus foret.
unde **brn.** de diligendo deum
in qualibet alia affectione nostra
oportet seruare modum et terminum
constituere ultra quem ascen-
dendo fieret affectio vituperabilis
ut patet de dormitione et vigilia
gaudio tristitia et sic de simili-
bus et passionibus. In dilectione
autem dei per quam maxime attingi-
mus finem nostrum ultimum non potest
esse excessus. Item naturale est
ut bonum diligatur et melius am-
plius ergo optimum summe dili-
gendum est. demonstratio enim na-
turalis ista est. Et hec scilicet boni-
tas divina debet esse finis et cau-
sa nostre dilectionis sed omnia que in
sequentibus dicuntur debent esse
occasionem et cause efficientes
ammonentes nos ut deum propter
seipsum finaliter diligamus. Et
propter hoc solum quod bonus est
Secunda ratio quod ipse prior di-
lexit nos et plus quam nos ipsos
diligamus quod secundum Augustinum de ka-
tholica fideis rudibus nulla ma-
ior est ad amorem mutatio quam pro-
uenire amorem. Et nimis durum
est quod preimpedentem dilectio-
nem remeare negligit. dilexit
enim nos deus infinite perfectus
miseros dilexit eternaliter di-
lexit nescientes et resistentes
Eph. 1. deus cum diues esset in
misericordia propter misericordiam caritatem suam que

dilexit nos et cum essemus mor-
tui peccatis uiuificauit nos in
christo Cuius gratia saluati estis
Joh. 3. Sic deus dilexit mun-
dum ut filium unigenitum suum daret
ut omnis qui credit in eum non pe-
reat sed habeat vitam eternam
Tertia ratio quod propter nostrum est am-
plius quam parentes carnis eo quod
deus nos et parentes creauit ut
dicit **damas. li. 1. c. xv.** unde cum
naturale sit ius et diuinum pa-
rentes diligere plus deum tenemur
diligere. perperam quanta be-
neficia contulit in singulis mem-
bris corporis et potentis anime
de quibus si oculis prouati a me-
dico gratis restitueremur recipemur
grati valde essemus ei. unde plerumque
ei dilectio exhibenda est que totum cor-
pus dedit. Quarta quod nostrum gu-
bernator regit enim fouet et pro-
tegit multum diligitur rex opti-
me reges ergo summe diliga-
tur qui celum terramque et omnia
elementa optime ordie regit pro-
pter homines electos potissime ratio.
viii. scimus cum diligentibus
deum omnia cooperatur in bonum. nam
secundum Augustinum deus mala fieri non
fineret nisi meliora inde elice-
re sciret. Item multum diligitur
propter familias que regendo cibaria
et necessaria ministraret. plus er-
go diligendus est qui propter nostrum
commodum omnia creauit omnia
enim secundum apostolum nostra sunt

Angeli nunc ministrando. tandem in patria conlectando. mala etiam propter nos in bonum vertuntur magnū beneficiū quod generale; influentiam nobis et alijs propter nos irradiat quā secundum gregōriū si ad instans subtraheret: in nihilum omnia fluerent. Quinta quod noster redemptor est. Quintum enim nobis bonū in hoc contulit. qui eramus in captiuitate dyaboli. in ortu eterne addicti pro carētes redemptorē quos pro filiū suū unigenitū dilectissimū sibi pro eius vitam perfectissimā pro mortē crucemque redemit. **Quinto** .viii. proprio filio suo non pepercit sed pro nobis omnibus tradidit illū. Et quod uis omnia dei beneficia sint innumēabilia multitudīne et inestimabilia magnitudīne crebro pro oculū cordis tenēda uelut scintille diuine caritatis ad nos calefaciendū apta. **Et** tū que moriēdo pertulit tanquā ingens ignis debent nos maxie mouere ad deum diligendū. **Sexta** quod suā presentiam uerissime quotidie in eucharistie sacramento cum immolatur porrigit patris nos exaudire amplius quod si oculis uiderem? directē corporeis. **Beati** inquit quod non uiderūt et crederunt. ait enim de hoc. **Ego** uobiscum sū usque ad consumationē seculi math. vltio. **Septimo**

imo quod promittit se diligentibus. **Primum** inexcogitabile. **Quia** iohā. xiiij. **Si** quis diligit me sermonem meū seruabit. et pater meus diliget eū et ad eū ueniet? et mansionem apud eū faciet? quod est in patria perfectissime.

Capitulum .vi.

Quuato hic mandatur a nobis seruitus deo exhibenda a nostro corpore. hoc enim christus ostendit cum dixit math. iij. **Domine** deum tuum adorabam et illi soli seruias. **Ubi** primo uide dum de ratione seruitutis corporalis quā deo tenemur et quot sint quibus corpore aliter deo seruire debemus. **Secundo** cur illa facere debemus. et quā. **Terco** quā contra hoc fatiunt. **Quo** ad primum nōndū quod secundum ierō. in primo mandato precipitur latria id est seruitus ad deum seu reuerētia et honor deo soli exhibēda. **Et** hoc fit corde pro fide; spem. et caritate. **Sed** corpore fit sicut in precedenti capitulo dictū est. **Reb;** uero alijs pro plura alia. **Et** de tali dicit tho. 2. 2. q. lxxxv. quod ad deum duplex est. una interior in uera mentis deuotione. **Alia** exterior in corporis exhibitiōe que fit alicui tanquā supremo omnium domino et talis cultus est soli deo debitus. quod